

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
UZAKTAN EĞİTİM MERKEZİ

Çağrı Merkezi Hizmetleri Önlisans Programı

OFİS PROGRAMLARI

Öğr. Gör. Muhammed KARA

Fırsatlar Sunar

Ünite 12

MİCROSOFT EXCEL

Öğr. Gör. Muhammed KARA

İÇİNDEKİLER

12.1. FORMÜLLER (DEVAM).....	3
12.1.1. Tarih ve Saat.....	3
12.1.2. Mantıksal Formüller	3
12.1.3. Tanımlı Adlar.....	5
12.1.4. Formül Denetleme	8
12.1.5. Hesaplama.....	9
12.2. VERİ SEKMESİ.....	10
12.2.1. Excel’de Veri İşlemleri.....	10
12.2.2. Diğer Kaynaklardan bilgi alma.....	10
12.2.3. Sıralama, Filtreleme.....	10
12.2.4. Metni Sütunlara Dönüştürme.....	11
12.2.5. Yinelenenleri Kaldır, Veri Doğrulama	12
12.3. KAYNAKÇA.....	14

12.1. FORMÜLLER (DEVAM)

12.1.1. Tarih ve Saat

Tarih()

Belirli bir tarihi gösteren sıralı seri numarası verir. Hücre biçimi fonksiyon girilmeden önce Genel ise, sonuç tarih olarak biçimlendirilir.

= TARİH (yıl ; ay ; gün)

Yıl Yıl bağımsız değişkeni bir ile dört basamak arasında olabilir. Microsoft Excel, yıl bağımsız değişkenini kullandığınız tarih sistemine göre yorumlar.

Bugün()

İçinde bulunulan günün tarihini verir. = BUGÜN()

Şimdi()

İçinde bulunulan günün tarih ve saatini verir. = ŞİMDİ()

Saat()

Belirlenen saatin formatının saat kısmını verir. = SAAT()

B	C	D	E
=TARİH(2011;10;10)	=BUGÜN()	=ŞİMDİ()	=SAAT("07:36")
10.10.2011	02.10.2011	02.10.2011 09:14	7

12.1.2. Mantıksal Formüller

Ve, Yada, Değil, Doğru

Mantıksal ifade olarak kullanılırlar. Bir veya daha fazla ifadenin şartını sorgulayarak Doğru'ysa Doğru'yu verir; Yanlışsa YANLIŞ'ı verir.

VE(mantıksal1;mantıksal2; ...) → İki veya daha fazla şartın sağlanmasında DOĞRU'ysa DOĞRU'yu verir; YANLIŞ'sa YANLIŞ'ı verir.

=VE(DOĞRU; DOĞRU) Tüm bağımsız değişkenler DOĞRU (DOĞRU)

=VE(DOĞRU; YANLIŞ) Bir bağımsız değişken YANLIŞ (YANLIŞ)

=VE(2+2=4; 2+3=5) Tüm bağımsız değişkenler DOĞRU olarak değerlendirilir (DOĞRU)

YADA(mantıksal1;mantıksal2;...) → Bağımsız değişkenlerden biri DOĞRU'ysa DOĞRU'yu verir; YANLIŞ'sa YANLIŞ'ı verir.

=YADA(DOĞRU) Bir bağımsız değişken DOĞRU'dur (DOĞRU)

=YADA(1+1=1;2+2=5) Tüm bağımsız değişkenler YANLIŞ olarak değerlendirilir (YANLIŞ)

=YADA(DOĞRU;YANLIŞ;DOĞRU) En azından bir bağımsız değişken DOĞRU'dur (DOĞRU)

DEĞİL(mantıksal) → Bağımsız değişkeninin değerini tersine çevirir. Bir değer belirli bir değere eşit olup olmadığını denetlemek istediğinizde DEĞİL fonksiyonunu kullanın.

=DEĞİL(YANLIŞ) YANLIŞ'ın tersini verir (DOĞRU)

=DEĞİL(1+1=2) DOĞRU olan bir denklemin tersini verir (YANLIŞ)

DOĞRU( ) → DOĞRU mantıksal değerini verir.

YANLIŞ( ) → DOĞRU mantıksal değerini verir.

EĞER()

Değerler ve formüller üzerinde koşullu sınamalar yürütmek için EĞER fonksiyonunu kullanılır. Belirtilen koşul DOĞRU olarak değerlendirilirse bir değer, YANLIŞ olarak değerlendirilirse başka bir değer verir.

= EĞER (mantıksal_karşılaştırma ; eğer_doğruysa ; eğer_yanlışsa)

EĞERSAY()

Verilen ölçütlere uyan bir aralık içindeki boş olmayan hücreleri sayar.

= EĞERSAY(aralık; ölçüt)

Aralık Numara içeren sayılar veya adlar, diziler veya başvurular dahil sayılacak bir veya birden çok hücredir. Boşluk ve metin göz ardı edilir.

Ölçüt Hangi hücrelerin sayılacağını tanımlayan sayı, ifade, hücre başvurusu ya da metin

biçimindeki ölçüttür. Örneğin, ölçüt 32, "32", ">32", "elmalar" veya B4 olarak ifade edilebilir.

G7						
=EĞERSAY(F3:F5;"<50")						
A	B	C	D	E	F	G
	S.NO	ADI SOYADI	VİZE	FİNAL	ORTALAMA	SONUÇ
	1	MUHAMMED HALICI	20	60	44	BÜTÜNLEME
	2	YILDIRAY YİĞİT	35	60	50	GEÇTİ
	3	HUZEYFE DEMİRTAŞ	45	85	69	GEÇTİ
TOPLAM BÜTÜNLEMeye KALANLAR :						1

12.1.3. Tanımlı Adlar

Şekil 12.1. Tanımlı Adlar Grubu

Tanımlı Adlar grubunda **Yeni Ad** ile belirli bir hücre aralığına isim verilmesini sağlar. Aşağıdaki tabloda öğrenci vizeleri seçildikten sonra Yeni Ad a tıklanır ve karşımıza gelen ekranda bu aralığa verilecek isim belirlenir. Aşağıda bu veri aralığına vize adı verilmiştir.

SIRA NO	ADI SOYADI	CİNSİYET	VİZE	FİNAL	ORTALAMA	DEĞERLENDİRME
1	ALİ KEMAL	E	40			
2	BANU OZ	K	50			
3	CANAN KEY	K	90			
4	DENİZ AS	K	40			
5	ENGİN EDA	E	50			
6	FERDİ TAY	E	80			
7	GÜL ARDA	E	65			
8	HASAN HALICI	E	75			
9	KENAN HALICI	K	83			
10	MURAT KAR	K	90			
11	OSMAN ERGEN	E	75			

Yeni Ad

Ad:

Kapsam: Çalışma Kitabı

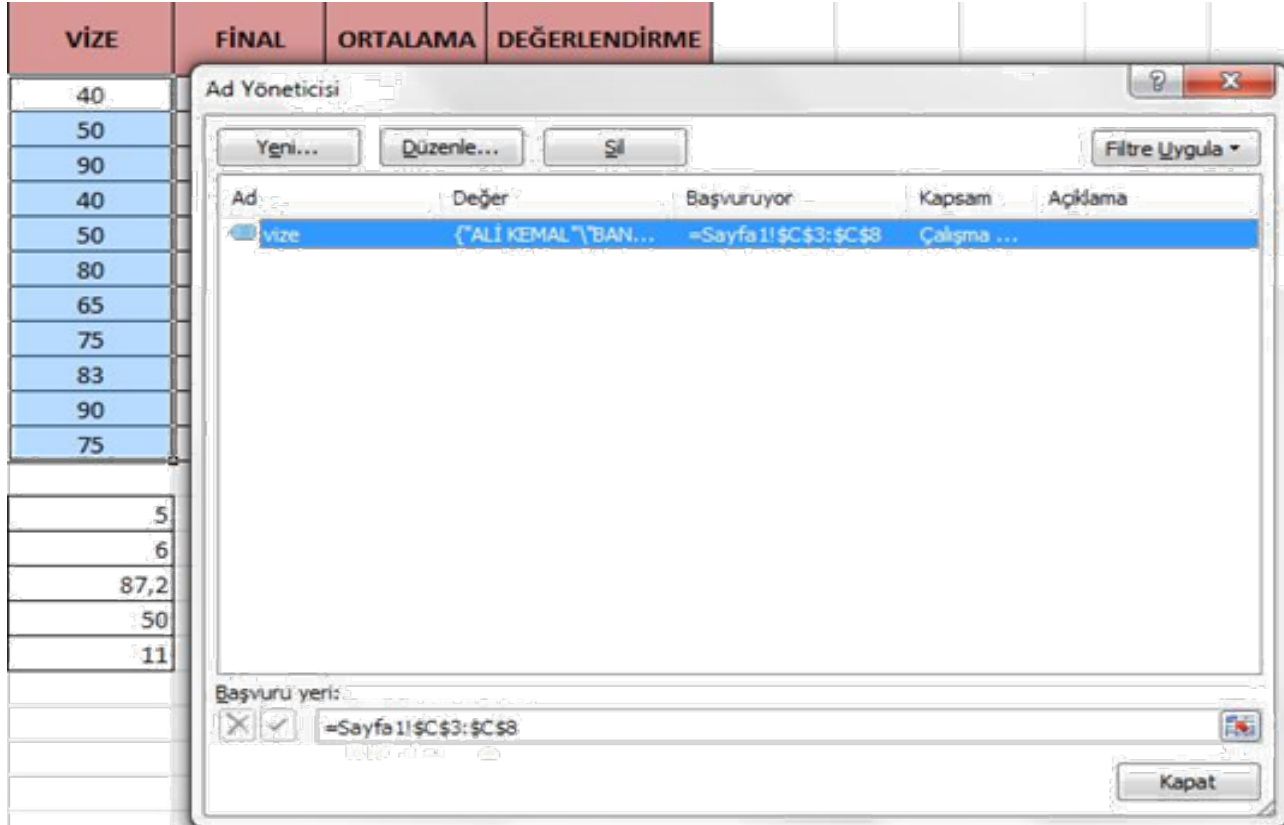
Açıklama:

Başvuru yeri: =Sayfa1!\$E\$3:\$E\$13

Tamam İptal

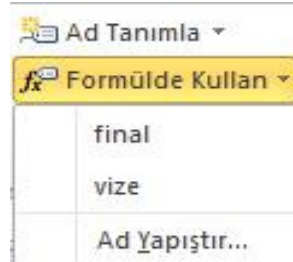
Şekil 12.2. Yeni Ad ekleme penceresi

Veri aralığına verilen ad ve aralık ile ilgili ayarlamalar yapmak veya silmek için Ad Yöneticisi kullanılır.

Şekil 12.3. Ad Yöneticisi penceresi

Formülde kullan komutu ile tanımlanan adların (veri aralığı) bir formülde kullanılması sağlanır. Bu komutu kullanmak için önce formül yazılır sonra Formül Kullan seçeneğine tıklanarak kullanılacak veri aralığının adı seçilir.

Şekil 12.4. Formülde Kullan komutu alt seçenekleri

Örneğin Final notları aralığında en yüksek notu alan kişinin notunu yazdıran formül için;

=MAK(final)

şeklinde formül elle yazılabileceği gibi formül **=mak**(yazıldıktan sonra hangi aralık seçilecekse çıkan menüden seçilebilir.

KIZ SAYISI	5
ERKEK SAYISI	6
EN YÜKSEK NOT	=mak(fi
EN DÜŞÜK NOT	MAK(sayı1; [sayı2]; ...)
BAŞARILI ÖĞRENCİ SAYISI	FISHERTERS
	final

Şekil 12.5. Formülde Kullan komutunun kullanımı

Eğer ad tanımlaması yapılırken oluşturulan bir tablonun seçilen aralığının adına üst satırın, sol sütunun, alt satırın veya sağ satırın adını alması isteniyorsa önce veri aralığı seçilir sonra **Seçimden Ad Oluştur** komutu seçilir.

ADI SOYADI	CİNSİYET	VİZE	FİNAL	ORTALAMA	DE
ALİ KEMAL	E				70
BANU OZ	K				59
CANAN KEY	K				81
DENİZ AS	K				55,8
ENGİN EDA	E				74
FERDİ TAY	E				56
GÜL ARDA	E				50
HASAN HALICI	E				60
KENAN HALICI	K				87,2
MURAT KAR	K	90	40		60
OSMAN ERGEN	E	75	50		60

Şekil 12.6. Seçimden Ad Oluştur penceresi

Yukarıdaki örnekte veri aralığının adı **Üst Satır** işaretlendiği için **CİNSİYET** olarak otomatik ad verilmiştir.

ADI SOYADI	CİNSİYET
ALİ KEMAL	E
BANU OZ	K
CANAN KEY	K
DENİZ AS	K
ENGİN EDA	E
FERDİ TAY	E
GÜL ARDA	E
HASAN HALICI	E
KENAN HALICI	K
MURAT KAR	K
OSMAN ERGEN	E
KIZ SAYISI	
ERKEK SAYISI	
EN YÜKSEK NOT	

Şekil 12.7. Ad Yöneticisi penceresi

12.1.4. Formül Denetleme

Formül Denetleme grubu ile yazılan formüller üzerinde denetim, değerlendirme ve etkilenenleri izleme işlemleri yapılır. Bu komut grubunu teker teker açıklaması aşağıda verilmiştir.

Şekil 12.8. Formül Denetleme Grubu

1. sayı	2. sayı
10	5
toplama	15
çıkarma	
çarpma	

Etkileyenleri İzle komutu ile bir formülde hangi hücreler kullanılıyorsa bunların oklarla gösterilmesi sağlanır. Yandaki tablodan da görüldüğü gibi iki sayının toplamı yapılmış ve formülü oluşturan ve sonucunu etkileyen hücreler oklarla sonuç hücresine yönlendirilmiştir.

Etkilenenleri İzle komutu ile seçilen hücrede yazılı olan formül değerinden etkilenen yani o değer ile işlem yapan diğer hücreler gösterilir.

Okları kaldır komutu ile Etkileyenleri İzle ve Etkilenenleri İzle komutunun kullanımı sonucunda ekrana gelen okların kaldırılması sağlanır.

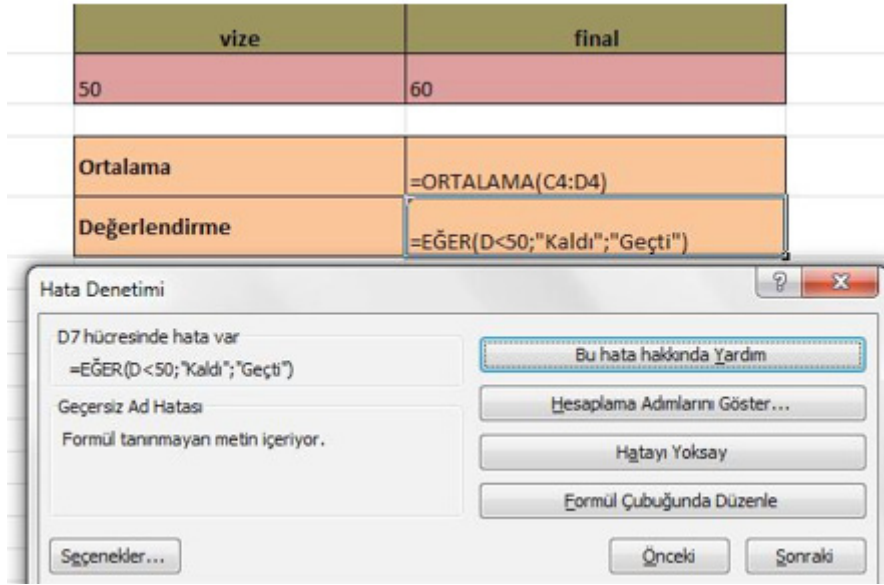
1. sayı	2. sayı
10	5
toplama	15
çıkarma	
çarpma	

Formülleri göster komutu ile yazılmış olan bütün formüller kullandıkları hücrelerde metin halinde görüntülenir.

vize	final
50	60
Ortalama	=ORTALAMA(C4:D4)
Değerlendirme	=EĞER(D6<50;"Kaldı";"Geçti")

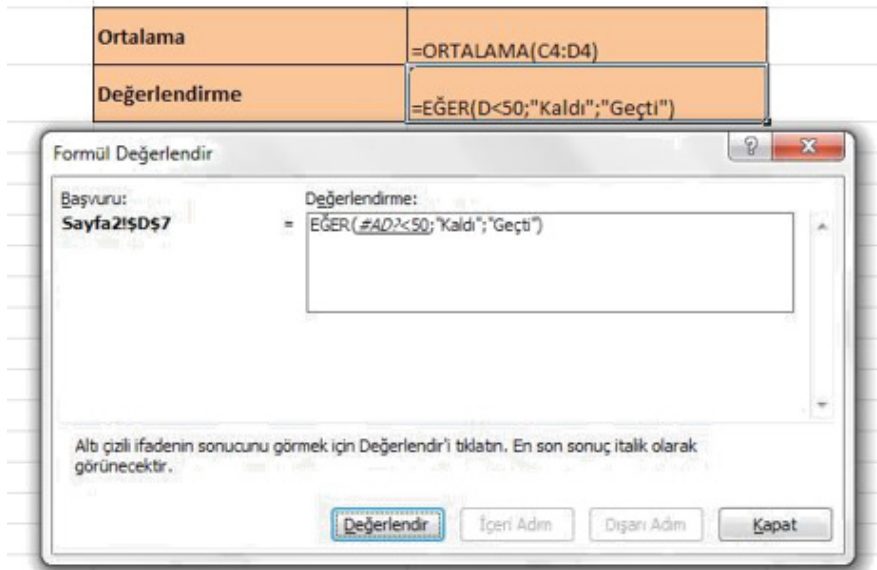
Şekil 12.9. Formülleri Göster komutunun kullanımı

Hata Denetimi formüllerde sık karşılaşılan hataların denetlenmesini sağlar.

Şekil 12.10. Hata Denetimi penceresi

Formülü Değerlendir komutu ile formülde olan hatanın ne olduğu ve nasıl düzeltileceği ile ilgili rehberlik yapılır.

Şekil 12.11. Formül Değerlendir penceresi

12.1.5. Hesaplama

Hesaplama grubu ile bir formülün ne zaman hesaplanacağı belirlenir.

Şekil 12.12. Hesaplama Grubu

Hesaplama Seçenekleri ile girilen formüllerin, hücrelerdeki değerler değişse bile Otomatik olarak mı yoksa El ile komutu ile Şimdi Hesapla komutuna basıldığında mı hesaplanacağını ayarlaması yapılır.

12.2. VERİ SEKMESİ

12.2.1. Excel'de Veri İşlemleri

Excel 2010'da dışardan veri alınabilir. Veriler sıralanabilir ve filtrelenebilir. Seçili olan hücrelerde tekrar eden veriler çalışmadan kaldırılabilir. Hücreye veri girme ayarları yapılabilir. Örneğin kaç karakter girileceği ayarlanabilir veya sadece belirli sayılar arasında giriş yapılması ayarlanabilir.

12.2.2. Diğer Kaynaklardan bilgi alma

Veri sekmesindeki Dış Veri Al grubunda bulunan seçeneklerden Excel'e Access, Web veya bilgisayarda bulunan bir metinden veri alınabilir. Örneğin bir tabloyu veya veriyi webden kopyalayıp Excel çalışmasına yapıştırmak yerine Web'den seçeneğiyle direk Excel çalışması üstünden webde istenilen veri alınabilir.

Şekil 12.13. Dış Veri Al Grubu

12.2.3. Sıralama, Filtreleme

Sıralama işlemi yapılırken sıralanmak istenen verilerin bulunduğu hücreler seçilir ve verilerin A'dan Z'ye mi? Z'den A'ya mı? sıralanacağı seçildikten sonra sıralama işlemi gerçekleştirilir. Metinsel ifadelerde sıralama işlemi yapılırken verinin ilk harflerini alfabetik olarak dikkate alır. Sayısal ifadelerde ise büyüklük küçüklük dikkate alınır.

Şekil 12.14. Sırala ve Filtre Uygula Grubu

Filtre, çalışmadaki sadece bazı verilerin gösterilmesini sağlamaya yarar. Filtre işlemi bir sütundaki bulunan verilere göre yapılır. Filtrenin görevi sadece belli verileri göstermek değildir ayrıca bulunduğu sütundaki hücreleri sıralamaya da yarar.

STOK TABİP

Sıra No	Ürün Adı	Markası	Alış Tarihi	Miktar	Fiyatı
1	Buzdolabı	Arçelik	12.01.2011	10	1.000,00 TL
2	Çamaşır Makinası	Beko	12.01.2011	15	750,00 TL
3	Bulaşık Makinası	Arçelik	23.01.2011	4	650,00 TL
4	Buzdolabı	Arçelik	14.02.2011	6	950,00 TL
5	Bulaşık Makinası	Bosch	10.03.2011	10	600,00 TL
6	Buzdolabı	Arçelik	27.03.2011	8	850,00 TL
7	Çamaşır Makinası	Beko	17.04.2011	12	800,00 TL

Şekil 12.15. Filtre uygulaması yapılmadan önce

Yukarıdaki beyaz eşya dükkanında bulunan buzdolabı listesinden sadece markası Arçelik olanları filtreleme işlemiyle gösterilebilir. Bunun için önce Markası sütununda (Arçelik) sonra da Ürün Adı (Buzdolabı) sütununda filtreleme işlemi uygulanmıştır.

Sıra No	Ürün Adı	Markası	Alış Tarihi	Miktar	Fiyatı	Tutar
1	Buzdolabı	Arçelik	12.01.2011	10	1.000,00 TL	10.000,00 TL
2	Bulaşık Makinası	Arçelik	23.01.2011	4	650,00 TL	2.600,00 TL
3	Buzdolabı	Arçelik	14.02.2011	6	950,00 TL	5.700,00 TL
4	Bulaşık Makinası	Arçelik	27.03.2011	8	850,00 TL	6.800,00 TL

Şekil 12.16. Markaya göre filtrelenenmiş tablo

STOK TABİP

Sıra No	Ürün Adı	Markası	Alış Tarihi	Miktar	Fiyatı	Tutar
3	Bulaşık Makinası	Arçelik	23.01.2011	4	650,00 TL	2.600,00 TL

Şekil 12.17. Hem markaya hem de ürün adına göre filtrelenenmiş tablo

12.2.4. Metni Sütunlara Dönüştürme

Bir hücrede bulunan birden fazla kelimeli verileri yan yana ayrı ayrı hücrelere ayırır. Metni sütunlara dönüştürürken metni 2 şekilde parçalara ayırır. Sınırlandırılmış (her alan virgöl ve sekme gibi karakterlerle ayrılmış) ve Sabit Genişlikli (Alanlar, aralarında boşluklarla sütuna hizalanmış) şeklindedir. Metni Sütunlara Dönüştür ifadesine tıklandıktan sonra gelen pencerede gerekli ayarlamalar yapıldıktan metin sütunlara dönüştürülmüş olur.

Şekil 12.18. Metni Sütunlara Dönüştür komutu

Aşağıdaki örnekte A1 hücresine “bu tablo deneme amaçlıdır” yazıldıktan sonra Metni Sütunlara Dönüştür seçeneğine tıklandığında ekrana gelen pencerelerde gerekli ayırmalar yapıldıktan sonra sağ taraftaki tablo elde edilir.

	A	B	C	D
1	bu tablo deneme amaçlıdır			
2				

	A	B	C	D
1	bu	tablo	deneme	amaçlıdır
2				

Şekil 12.19. Sütunlara dönüştürülmüş tablonun ilk ve son hali

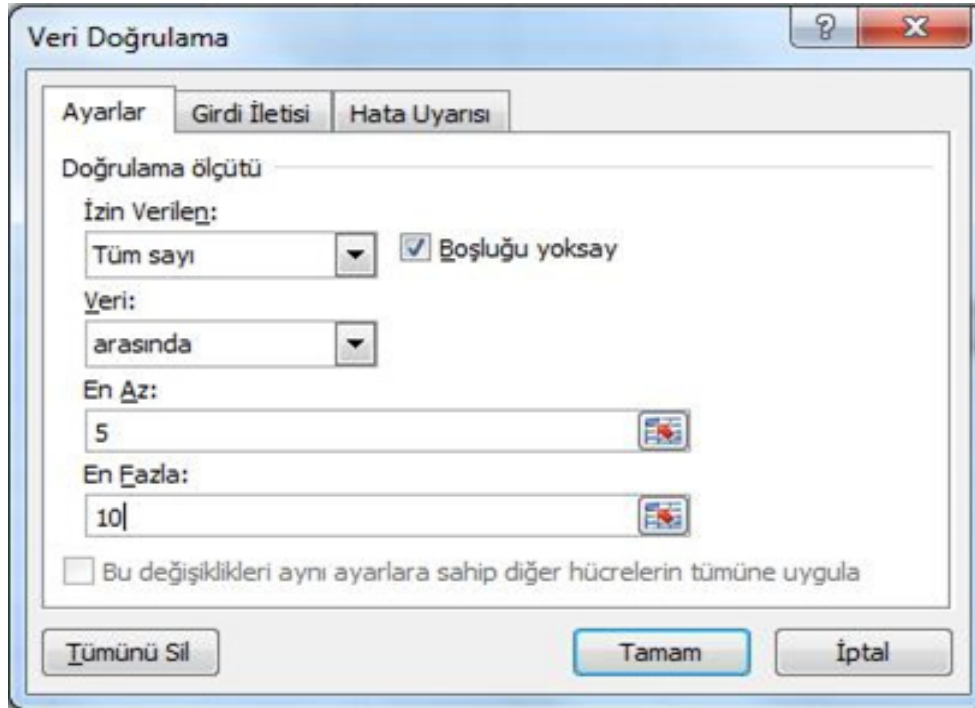
12.2.5. Yinelenenleri Kaldır, Veri Doğrulama

Çalışma kitabındaki yinelenen satırları kaldırmak için kullanılır. Belirli satırlar seçikten sonra **Yinelenenleri Kaldır** seçeneğine tıklandığında yinelenen değerler varsa bunlardan 1 tanesini bırakır geri kalanı kaldırır.

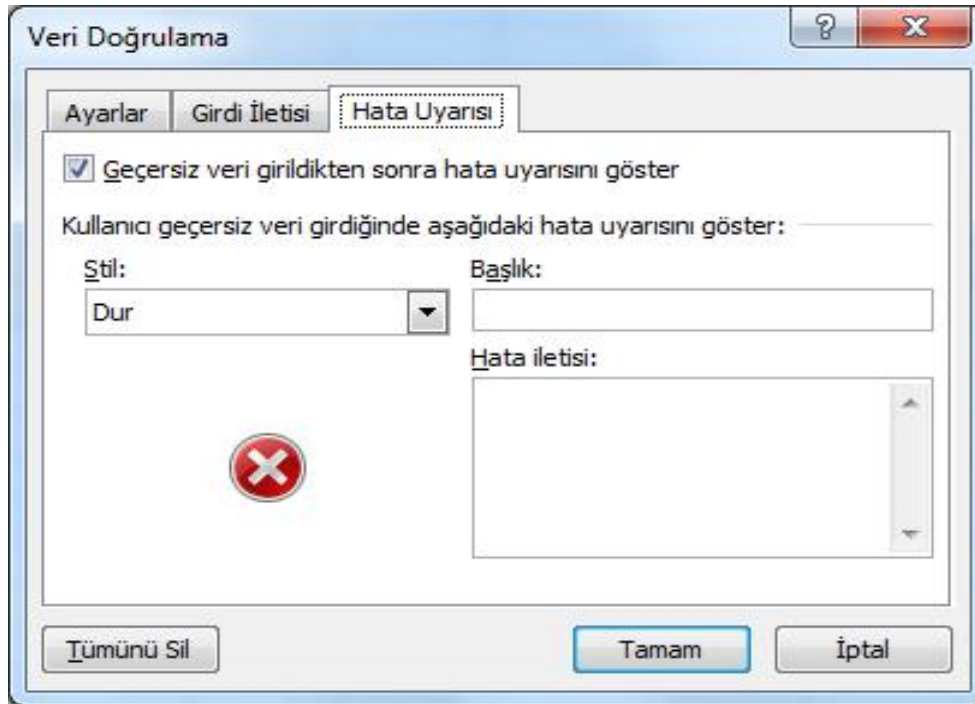
Şekil 12.20. Veri Araçları Grubu

Veri doğrulama, hücelere girilecek olan verileri kurala bağlar. Örneğin aşağıdaki örnekteki gibi seçili olan hücreye veri doğrulama ayarları yapılarak, hücreye 5 ile 10 sayıları arasında sayı girilmesini sağlanıp farklı bir veri girilmesi engellenebilir. Veri doğrulama penceresinden İzin Verilen bölümden veri tipi Veri kısmından da veriyi girme ayarları yapılır.

Şekil 12.21. Veri Doğrulama penceresi

Veri doğrulama ayarları yapılan hücrede hatalı giriş yapıldığında verilen hatanın açıklamasını kullanıcı kendisi oluşturabilir. Hata açıklaması işlemi Veri doğrulama penceresindeki Hata Uyarısı sekmesinden yapılır.

Şekil 12.22. Veri Doğrulamada Hata Uyarısı sekmesi

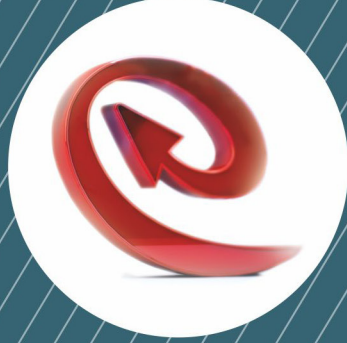

12.3. KAYNAKÇA

- <http://web.firat.edu.tr/enfders>
- Megep Modülleri
- <https://tr.wikipedia.org/wiki/Vikipedi>
- Öğretim Elemanı Ders Notları

Bu Ders Notu Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Uzaktan Eğitim Merkezince kullanılmak üzere hazırlanmıştır. Ticari amaçlarla kullanılamaz. Kopyalanması, çoğaltılması ve dağıtılması ilgili birimin yazılı iznine tabidir.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi
Kurupelit Kampüsü Atakum / SAMSUN

0362. 457 8936 **Fax:** 0362. 457 5806

irtibat@uzem.omu.edu.tr

<http://uzem.omu.edu.tr>